MIELIPIDE

Ketään yksittäistä ihmistä ei pidä syyllistää siitä, että länsimainen elämäntapa ylikuormittaa luonnonvaroja. **YMPÄRISTÖMINISTERI VILLE NIINISTÖ (VIHR.)**

LUKIJALTA

Hyvät taksipalvelut turvattava

Suomessa taksiliikenne on ajautumassa ahdinkoon. Taksien kysyntä on vähentynyt, kun yritysajojen määrä on lama-aikana pudonnut. Hallitus on kurittamassa jo vaikeuksissa olevaa pirssialaa vielä lisärasitteilla. Nyt pitäisi keltaisen valon syttyä päättäjien päissä, että taksiala saataisiin pelastettua.

Hallitus päätti kehysriihessä poistaa pieneltä taksikalustolta autoveroedun. Päätöksellä on kovat vaikutukset. Verohuojennuksen poistaminen johtaa siihen, että taksiyrittäjät vaihtavat autoa harvemmin tai ostavat sen käytettynä ulkomailta.

Valtio itse asiassa saa vähemmän verotuloja tämän vuoden jälkeen. Autoliikkeet menettävät liikevaihtoaan. Verohuojennus on taannut, että taksiyrittäjä on panostanut ympäristöystävällisiin ja turvallisiin autoihin. Kohta taksikyydit ajetaan vanhemmalla kalustolla.

Täysin väärään aikaan tuli ehdotus alueellisten taksikiintiöiden poistamisesta. Meille ei pidä tehdä sellaista villiä länttä taksialalle kuten Ruotsissa. Siellä taksit valitsevat asiakkaat eikä toisin päin.

Taksien enimmäismääriä ja hinnoittelua ei pidä vapauttaa länsinaapurin tyyliin. Alalle tulisivat bulvaanit ja harmaa talous. Ruotsissakin hallitus haluaisi palata Suomen järjestelmään.

Jos taksimiehen kirjanpidossa on vain nolla viivan alla, se jo kertoo, että taksilupia on liikaa. Nuorten kuskien alalle tuloa voidaan helpottaa muuten lupamenettelyssä. Tarveharkintaan perustuvat laadukkaat ja turvalliset taksit ovat myös kuluttajien etu. Suomessa voit laittaa vaikka pienen lapsen taksiin yksin ja luottaa kuljettajaan.

Ulkomaiset kyytipalvelut kuten Taksi-Uber jo himoitsevat Suomen markkinoille. Ehkä siten yökerhojen sulkeutumisaikaan saisi taksikyydin helpommalla, mutta millä hinnalla ja kuinka turvallisesti? Kuski voisi hyväksyä vain pitkän matkan asiakkaat ja hylätä halutessaan muut. On huomioitava kokonaisuus eikä korjattava ehjää. Uber on joissakin maissa tuonut mukanaan harmaat taksit.

Taksialan vapauttaminen osaksi keskittämispolitiikkaa on kamala ajatus. Maaseudun taksiyrittäjät laittaisivat hanskat naulaan lopullisesti, vaikka maaseutu on yhä riippuvaisempi taksikyydeistä.

Kun kyläkouluja ja bussivuoroja on lakkautettu, takseja tarvitaan. Jos aluekiintiöt poistetaan, ei voida myöskään velvoittaa takseja maaseudun päivystyksiin.

Uudistus johtaisi Kela-korvausten kasvuun. Jos taksit saisivat ottaa kyytejä mistä vaan, autot keskittyisivät taajamiin. Harvaan asutuilla alueilla olisi vähän autoja. Se nostaisi matkojen ja siten korvausten määrää. Uudistus toisi myös lisälaskua itse kyydin käyttäjälle. Takseilla voisi olla jatkossa erilaisia hintoja.

Hyvät taksipalvelut on turvattava koko maassa. Taksien kilpailun kannattajia kehotan käymään ajelemassa taksilla vapaan kilpailun maissa, vaikka Tukholman satamassa. Sen jälkeen on mukavaa hypätä Suomessa taksiin, kun tietää aika tarkalleen paljonko kyyti tulee maksamaan ja että pääsee haluamaansa paikkaan suoraan eikä kalliille kiertoajelulle.

Mikko Alatalo
kansanedustaja (kesk.)
Liikenne- ja viestintävaliokunnan jäsen

Epäreilun ruokakaupan uutisointia

Ruuan hinta on noussut Suomessa viime vuosina enemmän kuin EU-maissa keskimäärin. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus (MTT) on selvitellyt ruuan hinnanmuodostusta. Tämän innoittamana Ylen uutiset kertoi maanantaina 2.6. ruuan hinnan kallistumisesta.

Onko merkittävä syy ruuan hinnan nousuun maanviljelijässä, kuten Päivittäistavarakauppa ry:n toimitusjohtaja uutisessa kertoi? Väistämättä tulee mieleen, että omien housujen jo palaessa yritetään vetää muitakin samaan nuotioon istumaan.

MTT:n tutkimuksen mukaan juuri kaupalla on suurin vaikutus ruuan hintaan. Suomessa kauppa on keskittynyttä S-ryhmän ja K-ryhmän hallitessa markkinoita. Tämä on mahdollistanut kaupan poikkeuksellisen vahvan neuvotteluaseman. MTT:n mukaan kaupan siivu elintarvikeketjusta onkin kolmenkymmenen prosentin luokkaa. Elintarviketeollisuus ottaa myös suurehkon osan.

Valitettavasti verotuksella on nostettu ruuan hintaa jatkuvasti. Elintarvikkeiden arvonlisävero on Suomessa Euroopan huippua ja ollut jatkuvassa nousussa. Makeisvero kurittaa monia tuotteita aiheettomasti.

Maataloustuottajat järjestivät reilu vuosi sitten epäreilun kaupan päivän. Suurta huomiota herättäneessä valtakunnallisessa tempauksessa myytiin ruokaa tuottajahintaan ja kysyttiin: Miksi se joka tekee eniten, saa vähiten? Kampanjassa ei kerätty sääliä tai sympatiaa, vaan konkretisoitiin elintarvikeketjun tilannetta Suomessa. Alkutuottajan osuus hinnasta on keskimäärin vain muutamia prosentteja.

Kansainvälisen kaupan näkökulmasta Suomi on saari. Meri muodostaa rajan, joten tosiasiallisesti emme ole samaa markkina-aluetta muun Euroopan kanssa. Viljelijä joutuu käytännössä tyytymään siihen hintaan, mitä hänelle kotimaan markkinoilla maksetaan. Pienten erien rahtaaminen ulkomaille on aivan liian kallista.

Hyvin yksinkertaisella laskutoimituksella voidaan todeta, ettei useimpien alkutuotteiden hinnannousu vaikuttaisi ruuan hintaan välittömästi juuri mitään. Hinnannousua viljelijät kyllä toivoisivat ja kuluttajat tuntuisivat sen mielellään myös sallivan. Vaikka viljan hinta esimerkiksi kymmenkertaistuisi nykyisestä - eli nousisi tuhannella prosentilla - olisi vaikutus leivän kilohintaan vain muutamia kymmeniä senttejä.

Tilannetta voidaan verrata renkaiden ja auton hintaan. Renkaat muodostavat auton hinnasta vain pienen osan. Voisiko autoteollisuus nostaa autojen hintaa tuntuvasti, koska renkaiden hinta nousee hieman?

Koko tuotantoketjun on voitava siirtää kustannusten nousu hintoihinsa, mutta tehtävä se todellisin perustein. Oikeudenmukainen osuus hinnasta kuuluu sekä viljelijälle, jalostavalle teollisuudelle että kaupalle.

Kari Aikio
aluepäällikkö
MTK Häme

JAANA KANKAANPÄÄ

Elintarvikkeiden arvonlisävero on Suomessa Euroopan huippua ja ollut jatkuvassa nousussa, Kari Aikio kirjoittaa.

Sama tahti

Mavi. Teidän palkat samaan maksatukseen, jos ei liiku tuet niin ei liiku teidän palkkakaan. Helppoa se on siellä voivotella.
Laskut eivät odota

Hornetit

Tässä direktiivinikkarien maassa ei edes Hornetit pääse ilmaan direktiivien takia ja naapuri tietää sen.
Hupia kansalle

Uutta ja outoa

Hän, joka tuo uuden asian esille liian aikaisin on outo. Hän, joka tuo saman asian esille myöhemmin on edistyksellinen. **Objektiivinen**

Näin kävi

Sarvamaan turkistuottajavihamielisyys vei kotieläintuottajien luottamusta häneen. Eija-Riitta Korhola olisi ollut hyvä järkikokoomuslainen valinta EU-parlamenttiin.
Ei nimimerkkiä

Palautetta

Esko Eela. Erittäin hyvä kirjoitus (MT 28.5.) Menisiköhän läpi Hesarissa? **Ajattelija**

Lomitus

Suomalainen lomittaja-harjoittelija, vinoillaan, sätitään ja haukutaan. Virolainen lomittaja-harjoittelija, pidetään kuin kukkaa kämmenellä.
Tasa-arvoa

Kuinka käy?

Tekeeköhän Altia Turun Sinapit? **Pohjan Akka**

Lämpökamerat

Siinäpä olisi byrokraateille taas uusi aihe, lämpökamerat vaan kaikille pakolliseksi. Ja ei kun kottaraispesiä etsimään.
Jyväjemmari

Kalliiksi tulee

Kova hinta maksetaan kun pellot laitetaan luomulle, suorakylvetään tai viherrytetään. Kaikki taudit saadaan pelloille. Kotimaisesta ruoasta tulee puute nopeasti.
Ei nimimerkkiä

Mitä muuta voi?

”En ole Helsinki keskeinen”, sanoo Vapaavuori. Olisi poliittinen itsemurha sanoa jotain muuta. **Pyry**

Melua riittää

Turvevoimalat pitävät myös kovaa melua, ei yksistään tuulivoimalat. Lisäksi turve pilaa vesistöt. **Huolestunut**

Kuva kertoo

Näyttäkää ”kiekkona”, mistä ruuan hinta koostuu. Tuottajan, verojen, elintarviketehtaiden ja kaupan osuudet eriteltynä ja muut kulut kuluttajille tiedoksi.
Selkeyttä

VIERASKOLUMNI

Hyvä ei ole pois ihmisiltä

Suomalaiset kannattavat kyselyissä hyvin laajasti niitä kestävän kehityksen tavoitteita ja arvoja, joita vihreät ajavat. Vihreiden kannatuksen pitäisi olla paljon suurempi, jos ihmiset äänestäisivät myös sen mukaisesti.

Suurin este tuntuukin olevan jääräpäisesti ylläpidetyt myytit vihreistä. Ei voi olla puoluetta, joka ajaa niin paljon hyviä asioita: sen täytyy olla pois minulta, siinä täytyy olla kieltoja, sen on oltava ikävää. Niiden täytyy olla maaseudusta vieraantuneita city-ihmisiä, epärealistisia, ylimielisiä... Koiran on oltava haudattuna, jossain.

Siksi ajattelin purkaa näitä myyttejä.

Kestävää kehitystä ajetaan tehokkaimmin niin, että muutetaan yhteiskuntaa. Ketään yksittäistä ihmistä ei pidä syyllistää siitä, että länsimainen elämäntapa ylikuormittaa luonnonvaroja. Voimme sen sijaan menestyä myös taloudellisesti sillä, että muutamme talouttamme ympäristölle ja ihmisille kestäväksi.

Ympäristöongelmat eivät kunnioita valtioiden rajoja eivätkä niiden aiheuttajat vastaa kustannuksista. Ympäristölle paremmat ratkaisut ja velvoitteet eivät pakota meitä luopumaan tärkeistä asioista, vaan saattavat usein olla edellytys niiden säilymiselle. Uusi teknologia ratkaisee useita ongelmia, mutta teknologian käyttöönottoa on vauhditettava.

Vihreät ei halua kieltää ihmisiltä mitään. Ajamme juuri tasa-arvoa ja jokaisen ihmisen laajoja yksilönvapauksia. Meillä on kuitenkin velvollisuus jättää maamme hyvässä kunnossa lapsillemme. Heiltäkään ei saa varastaa.

Haluan, että yksityisautoilua verotetaan enemmän siellä, missä teillä on ruuhkaa ja joukkoliikenteen kehittäminen on vaihtoehto. Pitkien välimatkojen maaseudulla ja hajaasutusalueilla autoilu voisi olla nykyistä edullisempaa.

Haluan suojella uhanalaisia lajeja ja säilyttää niiden kannat elinkelpoisella tasolla, jotta metsästys ja kalastus olisi tulevaisuudessa edelleen mahdollista.

Haluan vähentää Itämeren ravinnekuormitusta kannustamalla maataloutta ravinteiden kierrätykseen, joka hyödyttää niin maanviljelijää kuin vesiensuojeluakin.

Haluan, että kaikilla nuorilla on tasavertaiset mahdollisuudet koulutukseen, työhön ja hyvään elämään. Maahanmuuttajan tai seksuaalivähemmistön oikeudet eivät ole pois muilta. Kaikille on hyväksi, että ketään ei kiusata.

Kyllä Suomi pärjää, kun hyväksymme toisemme ja yritämme yhdessä löytää kestäviä ratkaisuja aikamme ongelmiin.

VILLE NIINISTÖ on ympäristöministeri ja vihreiden puheenjohtaja.
ville.niinisto@eduskunta.fi

VERKOSSA SANOTTUA

Tapaamme myös täällä facebook **5776** TYKKÄÄ
www.maaseuduntulevaisuus.fi

Viljelijän askelmittari näyttää helposti kymmeniätuhansia

Ruumiillisen työn tekijän askelten mittaaminen tuottaa hämmästyttäviä tuloksia.

MT kertoi verkkosivuillaan Ylen tekemästä kokeesta, jossa maanviljelijä käveli viikossa 84 kilometriä, mikä oli neljä kertaa enemmän kuin seuraavaksi eniten kävelleet rehtori ja palopäällikkö. Sairaanakin askelmittaria kantanut karjatilallinen **Pia Leskinen** käveli neljä kilometriä.

Kävelykokemuksia ja -näkemyksiä jaettiin vilkkaasti MT:n Facebook-seinällä.

Mikko Rakkolainen: ”Ostin polar loopin ja yllätys oli joka päivä 10 000–17 000 askelta ja juurikkaan kylvön aikaan ennätys 47 000. Ostakaa ja hämmästykää miten niitä askelia maajussille tulee.”

”Miekö luulin että koneet on tullu maanviljelykseenki:-D”, ihmettelee **Jukka Vaara**.

Kaikki viljelijät eivät välttämättä kävelekään paljon.

”Harhaanjohtava tuo maanviljelijä. Kasvinviljelijä ei takuulla kävele 10 km/pv!” arvelee **Anne Penninkangas**.

”Traktorilla kun ajelee, kävelykilometrit jää helposti alle yhden päivän mittaan”, vahvistaa **Timo Lehtiö**.

Leena Pakarisen kokemuksen mukaan askeleita kertyy, vaikka kone olisi käytössä.

”Mulla oli mönkkäri aidanteossa, mut askelia kahden aitalinjan parsimiseen ja hevonhierakoiden kitkemiseen tuli vajaat 7 000.”

Entisaikaan pellollakin riitti kävelemistä. ”Hevosaikana kylvin 1,8 hehtaarin lohkon ja koko päivä meni. 20 kilometriä tuli käveltyä hepan kanssa ja käänteitä päisteissä oli paljon, kun ’sänki’ oli vain 90 metriä pitkää”, muistelee **Veijo Kytösaho**.

Maija Nousiainen: ”Ison talon renki käveli Fiskarsin kympin ja hevosen jäljessä syyskynnöt tehdessään 450 kilometriä. Näin kertoo savolainen perinnetieto.”

Rakennustyömaalla voi laskea askelien sijaan korkeuseroja ja kannettuja kiloja. Näin **Mikko Snellman**: ”Tuossa kerran kun tein yksin yhteen taloon tiilikaton niin laskeskelin huvikseni että viikon aikana tuli itseni lisäksi roudattua kolmisen tonnia kiveä parin kilometrin korkeuteen.”

Liikkuessa kunto pysyy hyvänä, mutta paikat kuluvat.

”Tassuja särkee. Pitää aina kun mahdollista nostaa penkille tai rahille. Paljon tulee päivittäin karjatilalla tassuteltua”, **Merja Ylitalo** kertoo.

» Ison talon renki käveli Fiskarsin kympin ja hevosen jäljessä syyskynnöt tehdessään 450 kilometriä. «
MAIJA NOUSIAINEN

Juttua Liito-oravasta

Päätoimittaja **Lauri Kontron** Punkti-kirjoitus viime perjantaina käsitteli liito-oravaa. Aihe nostattaa vanhoja kaunoja pintaan.

”Silloin kun liito-oravalle saatiin viekkaudella ja väärryydellä uhanalaisuusstatus väitettiin, että Suomessa on vain noin 10 000 pesivää paria. 2000-luvun alussa Helsingin yliopisto käynnisti liito-oravien laskennan. Laskenta lopetettiin kun päästiin tuohon 143 000 naaraaseen. Tuosta luvusta on sittemmin tullut ”virallinen” määrä, jota pidetaan esillä muun muassa ympäristöhallinnon nettisivuilla. Mikähän onkaan todellinen määrä?” kysyy **Jari Niskanen**.

Ville Kuivalaisen mielestä liito-oravalla on liikaa valtaa.

”Tutkimuksissa on todettu sen soputuvan hyvin nykyajan haasteisiin. Sitä löytyy kaivos- ja tehdasalueilta, sekä omakotitalojen lintulaudoilta. Kanta on vahvistunut, eikä se ole niin harvinainen kun annetaan ymmärtää. Kolikolla on kaksi puolta tässäkin asiassa.”
HENRIK SCHÄFER

Sika parantaa juoksuaan

Topi Linjama pohti MT:ssä 23.5. kansan viljelemiä sikasanontoja. Parantaa kuin sika juoksuaan on hyvin tunnettu. Se ei kuitenkaan aina helposti aukea nykyihmiselle, eikä ilmeisesti TL:llekään. Hän otaksuu: ”Tässä on ehkä yhdistetty sananparret ’petraa kuin Nikanteri juoksuansa’ ja ’parantaa kuin sika kiimaa’.”

Eläinten elämää lähemmin tuntevalle tarkkailijalle asia on paljon läpinäkyvämpi. Juoksuaika kiiman synonyyminä on selvästi otettu koiramaailmasta. Lähteehän romantiikan kutsumana uskollinenkin kotivahti, narttukin vastoin arkisia tapojaan juoksentelemaan. Ja emakot ovat parantaneet juoksuaan paljon ennen kuin Nikanteri osallistui kilpailuihin.

Sika naapurista naidaan, toteaa TL. Näin oli ennen, kun emakkoja oli talossa ehkä vain yksi. Karjuja harvassa talossa. Emakolla, varsinkin nuorella on pitkä esikiima. Ihminen luulee sen jo olevan hyvin kiimassa mutta eipä sallikaan karjua – pitää odottaa päivä tai kaksi, kolme. Se todella parantaa juoksuaan.

Joskus muussa yhteydessä on pohdittu myös sanontaa: terve kuin pukki. Mistä se tulee? Paitsi ehkä Aku Ankasta – kaipa se jossain päin maailmaa on kansan perinnettäkin, josta sarjakuvahahmot sen ovat napanneet? Tällaisessa tapauksessa täytyy kysyä: terve, verrattuna mihin? Luonnollisesti kuttuun. Kuttu lypsää kokoonsa nähden paljon, ja teki sitä jo ennen kuin systemaattinen karjanjalostus alkoi. Entisajan huonolla ruualla se on todennäköisesti voinut olla sairaalloinen. Pukki sen sijaan pärjäilee.

» Ihminen luulee emakon jo olevan hyvin kiimassa mutta eipä sallikaan karjua – pitää odottaa päivä tai kaksi, kolme. Se todella parantaa juoksuaan.

Eero Tuominen
eläinlääkäri
Koski Tl

Lisäohjeita tukihakuun

MT:n verkkosivuilla julkaistiin 27.5.2014 Mavin ohjeistukset tilanteeseen, jossa ei olla päästy vielä kylvämään. Ohjeistus oli hyvä, mutta siitä puuttui muutama oleellinen asia, johon tulisi kiinnittää huomiota myöhäisiä kylvöpäätöksiä tehdessä:

1. Oletko hakenut kylvettävälle kasville tukea päätukihaun yhteydessä? Esimerkiksi öljykasveille ja valkuaiskasveille maksettavaa erillistä palkkiota haetaan aina ja vain päätukihaun yhteydessä rastittamalla kyseiset kohdat lomakkeelta 102A. Pelkkä kylvöalamuutoksella tehtävä ilmoitus kasvilajinvaihdoksesta ei enää riitä.

2. Täydentävien ehtojen viljelykiertovaatimusta on noudatettava. Sen mukaisesti tilalla on oltava vähintään kaksi eri viljelykasvia tai muuta maatalousmaan käyttömuotoa. Jos vaikka olet ajatellut viljellä ohraa ja vehnää, eikä vehnän kylvö onnistu, kylvä jotain muuta kuin ohraa.

3. Onko sinulla lisätoimenpiteenä kasvituotannon monipuolistaminen? Tarkista, ettei muutosten jälkeen yhdenkään kasvilajin osuus ei saa nousta yli 40 prosentin eikä samaa kasvia saa viljellä samalla lohkolla kahta vuotta kauemmin.

4. Viherlannoitusnurmen jälkeen on aina oltava satoa tuottava kasvi. Jos sinulla on ollut kaksi vuotta viherlannoitusnurmi, on tänä vuonna oltava merkittynä sellainen kasvi, josta korjataan sato. Jos jätät lohkon nurmelle, on se merkittävä esim. monivuotisena säilörehunurmena, josta otetaan vähintään yksi nurmisato.

5. Luonnonhoitopeltoa (LHP), josta maksetaan korkeampi ympäristökorvaus, saa olla enintään 15 prosentin ympäristötukikelpoisesta alasta. Ylittävä osuus katsotaan olevan viherkesantoa, josta ei makseta ympäristötukea.

6. Lfa-tuen kannalta koko tila ei voi olla hoidettua viljelemätöntä peltoa (LHP, kesanto), vaan sitä maksetaan samalle alalle kuin vastaavasti on viljeltyä alla. Katso esimerkki Tukihakuoppaan 2014 sivulta 56.

Kaikki edellämainitut asiat on helposti tarkastettavissa tukihakusovelluksesta ristiintarkastuksin. Jos olet vähäänkään epävarma, täyttyvätkö kaikki tukiehdot, käänny vielä ennen kylvöä ja kylvöalamuutoslomakkeen täyttöä oman EU-tukineuvojasi puoleen.

Jaana Sohlman
Vihti